

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **JUDr. I. P.**, správcu konkurznej podstaty úpadcu S. L., a.s., K., P. B., zastúpeného Mgr. R. F., advokátom v P., proti odporcovi **JUDr. J. F.**, Exekútorický úrad so sídlom v L., zastúpenému Mgr. V. C., advokátom v B., **o vydanie vecí**, vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 11 C 14/2002, o dovolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 6. septembra 2007, sp.zn. 5 Co 262/2006, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie odporcu **o d m i e t a .**

Odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov dovolacieho konania v sume 64,18 eur, na účet jeho právneho zástupcu JUDr. R. F., advokáta v P., do troch dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Liptovský Mikuláš rozsudkom z 21. marca 2006, č.k. 11 C 14/2002-242 uložil odporcovi povinnosť vydať navrhovateľovi hnutelné veci, ktoré boli spísané odporcom v rámci exekučného konania č. Ex X., X., X./X., vedeného jeho exekútorským úradom proti navrhovateľovi ako povinnému v exekúcii a následne navrhovateľovi odporcom odňaté. Odporcu zaviazal nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 59 154,- Sk, do troch dní od právoplatnosti rozsudku na účet právneho zástupcu navrhovateľa Mgr. R. F.. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že veci odňaté v rámci exekúcie sa vždy nachádzali v dispozícii odporcu či už ako exekútora alebo zložiteľa vecí do úschovy u oprávneného a preto mal povinnosť na výzvu správcu konkurznej podstaty, navrhovateľa, mu ich vydať. Pokiaľ tak nekonal, porušil svoju povinnosť vyplývajúcu z ustanovení § 14 a § 18 Zákona o konkurze a vyrovnaní a z ustanovenia § 121 Exekučného poriadku.

Krajský súd v Žiline na odvolanie odporcu rozsudkom zo 6. septembra 2007, sp.zn. 5 Co 262/2006 rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu ako vecne správny v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania v sume 5 221,90,- Sk, do troch dní na účet advokáta Mgr. R. F.. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie odporca, ktorý navrhol rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a § 237 písm. b/, f/ O.s.p. Namietal, že prvostupňový súd napriek ospravedlneniu neúčasti na pojednávaní z dôvodu práceneschopnosti a žiadosti o odročenie pojednávania, toto neodročil a vo veci samej rozhodol, čím mu odňal možnosť konať pred súdom. Mal za to, že navrhovateľ nemal spôsobilosť byť účastníkom konania a nebol aktívne legitimovaný od počiatku konania. Súčasne namietal nedostatok pasívnej legitimácie v konaní. V dôvodoch dovolania rozoberal skutkový a právny stav veci, tak ako ho uvádzal v konaní pred súdmi.

Navrhovateľ navrhol dovolanie odporcu zamietnuť a zaviazať ho k náhrade trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku

vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danej veci rozsudok odvolacieho súdu nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p., pretože nejde o zmeňujúci, ale potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že je dovolanie proti nemu prípustné. Dovolanie nie je prípustné ani podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O.s.p. z dôvodu, že dovolací súd vo veci doposiaľ nerozhodoval.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Existenciu žiadnej podmienky prípustnosti dovolania uvedenej v tomto zákonom ustanovení dovolací súd nezistil.

So zreteľom na odporcom tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že konanie trpí vadami uvedenými v § 237 písm. b/, f/ O.s.p.

Odporca v dovolaní tvrdil, že navrhovateľ nemal spôsobilosť byť účastníkom konania a súčasne nebol aktívne legitimovaný od počiatku konania. Namietal tiež nedostatok svojej pasívnej legitimácie v konaní.

Podľa § 237 písm. b/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania.

Podmienkou, aby niekto mohol byť účastníkom občianskeho súdneho konania je, že musí byť na to spôsobilý. Spôsobilosťou byť účastníkom konania sa rozumie spôsobilosť subjektov mať procesné práva a povinnosti, ktoré procesné právo priznáva účastníkom konania. Ide teda o procesnú subjektivitu. Túto spôsobilosť upravuje Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 19 tak, že ju má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti, inak len ten, komu ju zákon priznáva. Citované ustanovenie sa odvoláva na hmotné právo, t.j. Občiansky zákonník.

Podľa § 7 Občianskeho zákonníka spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením a smrťou táto spôsobilosť zanikne. V zmysle jeho ustanovenia § 18 spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby.

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľ mal v priebehu súdneho konania a aj v súčasnosti v dovolacom konaní má spôsobilosť byť účastníkom konania. Túto spôsobilosť byť účastníkom konania a prípadnú následnú vadu konania v zmysle § 237 písm. b/ O.s.p. je podľa ustálenej súdnej praxe potrebné odlišovať od tzv. vecnej legitímácie účastníka (aktívnej alebo pasívnej), ktorá je z hľadiska prípustnosti dovolania irelevantná (viď R 34/1993). Preto tvrdenia odporcu uvádzané v dovolaní, ktoré sa týkajú vecnej legitímácie, sú pre prípustnosť dovolania právne bezvýznamné.

Dovolateľ v dovolaní ďalej namietal vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že

zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že prvostupňový ako aj odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupoval v súlade s právnymi predpismi a odporcovi neznemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov.

Z obsahu dovolania odporcu je zrejmé, že prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. vyvodzuje z toho, že prvostupňový súd napriek ospravedlneniu neúčasti na pojednávaní z dôvodu práceneschopnosti a žiadosti o odročenie pojednávania toto neodročil a vo veci samej rozhodol.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa bez prítomnosti odporcu vec prejednal a rozhodol na pojednávaní dňa 21. marca 2006 (č.l. 229 spisu). Odporca osobne podaným písomným podaním dňa 14. marca 2006 (č.l. 228 spisu) ospravedlnil svoju neúčasť na vytýčenom pojednávaní z dôvodu práceneschopnosti a požiadal o odročenie pojednávania. K tomuto ospravedlneniu však nepripojil lekárske potvrdenie o svojej práceneschopnosti. Preto ak za takejto skutkovej situácie prvostupňový súd vo veci s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. vec meritórne prejednal bez prítomnosti odporcu, neodňal mu možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Súd môže posudzovať žiadosť účastníka o odročenie pojednávania len z hľadiska dôležitých dôvodov, existenciu ktorých môže preveriť zo skutočností, ktoré sú mu známe v čase rozhodovania o tejto žiadosti účastníka. Dôvodnosť žiadosti o odročenie pojednávania posudzuje súd preto predovšetkým z hľadiska preukázania skutočnosti, z ktorej účastník vyvodzuje existenciu dôležitého dôvodu v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. Pokiaľ uvedená skutočnosť nie je v čase rozhodovania súdu o tejto žiadosti účastníka hodnoverne preukázaná, zostáva jeho žiadosť iba v rovine nepodložených tvrdení. Žiadosť o odročenie pojednávania je podložená dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania vo všeobecnosti vtedy, ak účastník tvrdí také skutočnosti, ktoré sú vzhľadom k svojej povahe spôsobilé jeho neúčast' na pojednávaní ospravedlniť, t.j. také, ktoré mu neumožňujú sa na pojednávaní zúčastniť a súčasne sú vážne, dôležité a ospravedlniteľné z hľadiska objektívneho tak aj subjektívneho (či mohla byť prekážka predvídaná, prípadne odvrátená).

V prejednávanej veci odporca síce požiadal o odročenie pojednávania, avšak dôležitý dôvod pre takýto postup nepreukázal. Nepredložil totiž lekárske potvrdenie o svojej práceneschopnosti. Pokiaľ teda súd v konaní pokračoval aj po obdržaní žiadosti odporcu o odročenie pojednávania a vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti, neporušil ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. a neodňal mu možnosť pred súdom konať.

Skutočnosť, že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v prípade, ak je dovolanie prípustné, a nie dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľom vytýkaná skutočnosť by mala za následok

vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p., a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporcu v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Úspešný účastník v dovolacom konaní podal návrh na uloženie povinnosti nahradiť mu trovy tohto konania v sume 128,36 eur za dva úkony právnej služby (§ 151 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 243c O.s.p.). Dovolací súd mu priznal náhradu za jeden úkon právnej služby, ktorý bol poskytnutý navrhovateľovi vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu odporcu z 14. apríla 2008 (§ 14 ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Sadzba tarifnej odmeny podľa § 11 ods. 1 tejto vyhlášky je v danej veci v sume 48,63 eur, suma 19% DPH predstavuje 9,24 eur a režijný paušál 6,31 eur, čo spolu predstavuje sumu 64,18 eur, ktorú zaviazal zaplatiť odporcu navrhovateľovi, k rukám jeho právneho zástupcu do troch dní.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. apríla 2009

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková